

การประชุมวิชาการ : "มูลฝอยติดเชื้อ วาระแห่งชาติ"

วันที่ 23 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ประเด็น : การขับเคลื่อนนโยบาย โดยใช้กลไก อสธจ.
(คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด)

โดย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง

หัวข้อนำเสนอ

1. รู้จัก อสธจ.

2. การจัดการมูลฝอยติดเชื้อจังหวัดระยอง

ประเด็น : การขับเคลื่อนนโยบาย โดยใช้กลไก อสธจ.

- ผลการดำเนินงาน

- ปัญหาอุปสรรค

- ผลการขับเคลื่อนผ่าน อสธจ.

- ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. รู้จัก อสธจ.

พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ให้อำนาจ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

- สิ่งปฏิกูล/ มูลฝอย
- กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- กิจกรรมตลาด
- สถานที่จำหน่าย/ สะสมอาหาร
- การขายสินค้าในที่/ ทางสาธารณะ

2) จพง.ท้องถิ่น

พิจารณาอนุญาต
และตรวจตราดูแล
กิจการต่าง ๆ

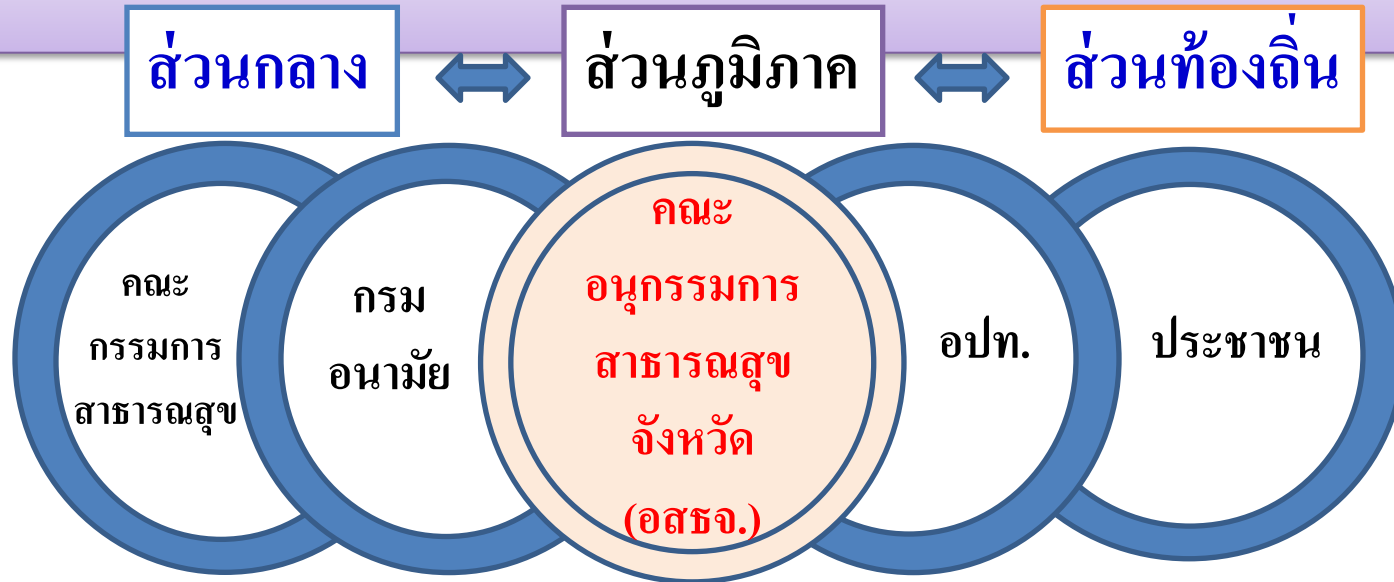
3) กรณี

- เกิดเหตุรำคาญ
- ผิดสุขลักษณะอาคาร
- ฝ่าฝืนข้อกำหนดฯ

4) จพง.ท้องถิ่นออกคำสั่งให้

- ปรับปรุง/ แก้ไข
- หยุดกิจการ
- พักใช้/ เพิกถอนใบอนุญาต

ความคาดหวังและเป้าหมาย

คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด หรือ อสจ.

ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม และควบคุมดูแลการดำเนินงานของ อปท.

ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อคุ้มครองสุขภาพและสถานะความเป็นอยู่
ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

- 1) เชื่อมต่อการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสาธารณสุขกับ อปท.
- 2) เป็นพี่เลี้ยงให้กับ อปท. ในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- 3) เป็นแกนกลางในการบูรณาการการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (อสจ.)

- ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ (1)
- อนุกรรมการประกอบด้วย.....
  - (2) อัยการจังหวัด (3) อุตสาหกรรมจังหวัด (4) ผอ.สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (5) ท้องถิ่นจังหวัด (6) ผู้แทนนายกเทศมนตรีที่คัดเลือกกันเอง
  - (7) ผู้แทนนายก อบต.ที่คัดเลือกกันเอง (8) ผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการพิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถด้านการสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- นพ.สสจ. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ (9)
- หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และผู้รับผิดชอบงานกฎหมายสาธารณสุข สสจ. เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (10 และ 11)
- อนุกรรมการเพิ่มเติมกรณีการประชุมครั้งนั้นมีวาระที่เกี่ยวข้อง (อีก ๘ ตำแหน่ง) ได้แก่ (12) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด (13) ผู้บังคับการตำรวจภูธร (14) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด (15) ปศุสัตว์จังหวัด (16) เกษตรจังหวัด (17) ประมงจังหวัด (18) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด (19) ประธานหอการค้าจังหวัด

2. การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ จังหวัดระยอง

ประเด็น :

การขับเคลื่อนนโยบาย โดยใช้กลไก อสจร.
(คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด)

จังหวัดระยอง : ข้อมูลทั่วไป

★ พื้นที่ 8 อำเภอ : 58 ตำบล/ 441 หมู่บ้าน ★ อปท. 68 แห่ง : 1 อบจ. / 30 เทศบาล/ 37 อบต.

★ สถานบริการสาธารณสุข จังหวัดระยอง

1) สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- รพศ. 1 แห่ง - รพท. 2 แห่ง
- รพช. 6 แห่ง - รพ.สต. 95 แห่ง

2) คลินิกเทศบาลนคร 1 แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลนคร 2 แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมือง 6 แห่ง

3) โรงพยาบาลเอกชน 4 แห่ง

คลินิกเอกชน 350 แห่ง

4) โรงพยาบาลสัตว์ ไม่มี

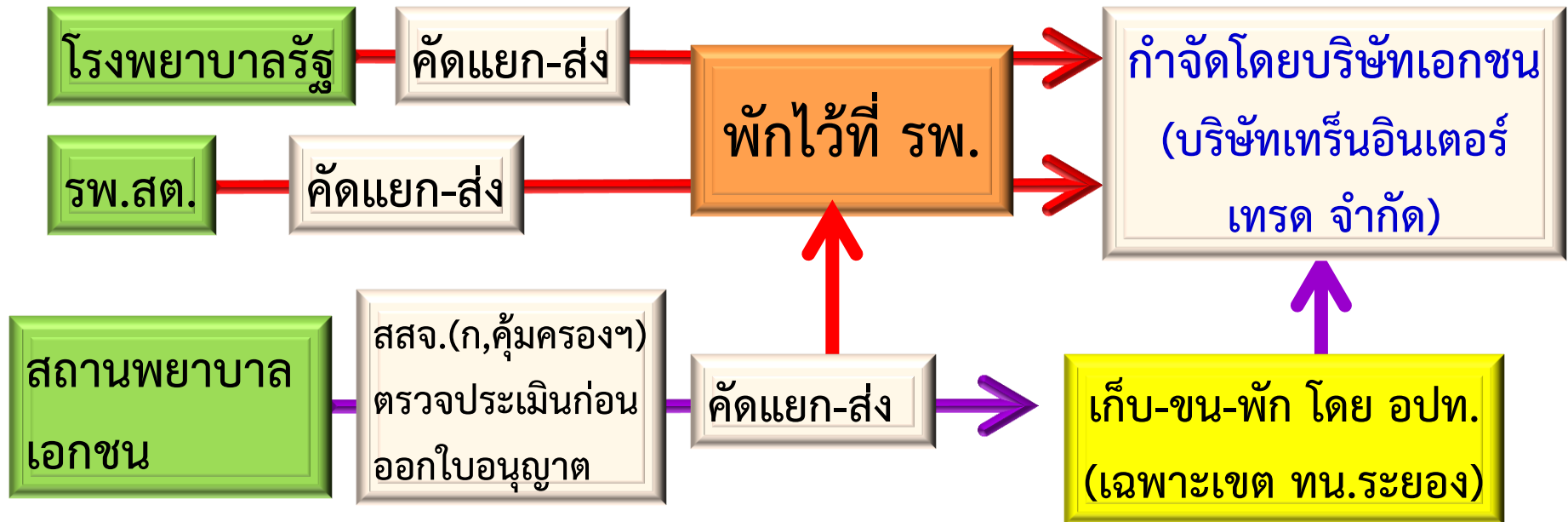
คลินิกสัตว์ (รวมโรงพยาบาลสัตว์ไม่ใช่วิทยาการ) 50 แห่ง

ผลการดำเนินงาน : การจัดการมูลฝอยติดเชื้อจังหวัดระยอง

- รพ. สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 100 ผ่านการประเมิน
การจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย
- ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้น 959 กก./วัน ได้รับการกำจัด 100%
ค่ากำจัดราคา 10.50-15 บาท เฉลี่ย 13.83 บาท/ กก.
- การควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้ง
ใช้ระบบเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste Manifest system)
ในโรงพยาบาลทุกแห่ง
- การจัดการในพื้นที่ รพ.สต. คัดแยกขยะส่งให้ รพ. (เป็นศูนย์รวมพักมูลฝอยติดเชื้อ)
เพื่อรอการขนไปกำจัดของบริษัทเอกชน
- คลินิกสัตว์ (หน่วยงานปศุสัตว์เป็นผู้ดูแล) อยู่ระหว่างดำเนินการ ยังไม่มีมาตรการ
ควบคุมกำกับที่ชัดเจนจากหน่วยงานปศุสัตว์
มีเพียง ทน.ระยอง ที่จัดบริการเก็บขน ส่งกำจัดให้

ผลการดำเนินงาน : การจัดการมูลฝอยติดเชื้อจังหวัดระยอง

การเตรียมความพร้อมในอนาคต

โครงการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร จังหวัดระยอง โดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

- ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองได้รับสนับสนุนงบประมาณโครงการก่อสร้างเตาเผาติดเชื้อ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปี 2559 คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2561 และสามารถรองรับขยะติดเชื้อได้ 150 กก./ชม.หรือ 3.6 ตัน/วัน (อยู่ในพื้นที่ศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจรฯ ของ อบจ.) ในปี 2562

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน

- มีการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อปะปนกับมูลฝอยทั่วไป
- การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานพยาบาลสัตว์ (โรงพยาบาล/ คลินิกสัตว์) ยังไม่มีข้อมูลการควบคุม กำกับในการดำเนินการคัดแยก เก็บ ขนและกำจัด
- การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานพยาบาล(คน) สาธารณสุข รัฐและเอกชน(รพ./ รพ.สต./คลินิก) ส่วนใหญ่ดำเนินการคัดแยก เก็บ ขนและส่งกำจัดบริษัทเอกชน โดย รพ. รับภาระดำเนินการเอง
- การออกข้อกำหนดท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการจัดการมูลฝอย ยังไม่ครอบคลุมทุกแห่ง มีเพียง 8 แห่งที่ออกข้อกำหนดฯ และมีเพียง 1 แห่ง (ทน.ระยอง) ที่ให้บริการตามกฎหมาย (ให้แก่คลินิกและโรงพยาบาลเอกชน ทั้งคนและสัตว์ โดยเก็บขน-พัก-ส่งกำจัด)

การขับเคลื่อนผ่าน อสจ.

- ตามคำสั่งคณะกรรมการสาธารณสุขที่ 1/2557 ลงวันที่ 25 กันยายน 2557 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (อสจ.) ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในระดับจังหวัดให้เกิดประสิทธิภาพในการคุ้มครองสุขภาพและสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน
- จังหวัดระยองได้มีการประชุม อสจ. ครั้งแรก เมื่อวันที่ 21 เม.ย. 2558 และครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 6 ธ.ค. 2559 โดยในปี 2560 ตั้งเป้าหมายการประชุม 3-4 ครั้ง/ปี มีแผนการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการของจังหวัด มีผู้รับผิดชอบงานชัดเจน (งานอนามัยสิ่งแวดล้อม) มีการจัดประชุมและมีการนำประเด็นปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมพิจารณาขับเคลื่อน มีมติการประชุมและสรุปรายงานส่งศูนย์บริหารกฎหมาย สธ.

ประเด็นที่ขับเคลื่อนผ่าน อสธจ.

- 1) เรื่องร้องเรียน : พิจารณามอบหมายเจ้าภาพหลัก
- 2) การจัดทำข้อมูลสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ของ อปท.

ผล : มอบหมายท้องถิ่นจังหวัดติดตามโดยหนังสือและแจ้งในที่ประชุม
หัวหน้าส่วนราชการ

3) มาตรการลด ละ เลิกโฟม (No Foam)

ผล : ให้ดำเนินการในหน่วยงานภาครัฐ เช่น หน่วยงานสาธารณสุข / โรงเรียน/ ฯ
ส่วนสถานประกอบการและชุมชน ให้ใช้การประชาสัมพันธ์และรณรงค์
เพื่อขอความร่วมมือผู้บริโภค

ประเด็นที่ขับเคลื่อนผ่าน อสจร. (ต่อ)

4) การออกข้อกำหนด/ ข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย โดยเฉพาะมูลฝอยติดเชื้อ

ผล : - ช่วงปี 58-59 ผวจ.เห็นว่า เป็นเรื่องของ อปท. ที่ต้องดำเนินการ

ที่ยังไม่ดำเนินการ อาจยังไม่พร้อม มอบหมายท้องถิ่นจังหวัดเร่งรัดและติดตาม

โดยมอบ สสจ.ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี ดำรวจความคิดเห็นและจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพ

ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ (อปท./ สธ.) จากการดำเนินงานพบว่า อปท. / สธ. ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้

ความเข้าใจและการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ยังไม่ถูกต้อง

จึงเกิดเป็นหลักสูตรการอบรมด้านกฎหมายสาธารณสุขให้กับ อปท. และหน่วยงานสาธารณสุขทุกปี

- ปัจจุบันเปลี่ยน ผวจ. โดยการประชุมล่าสุดเมื่อ 6 ธค.2559

มอบ สสจ.แต่งตั้งคณะทำงานย่อย โดยแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

ทสจ. ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักเรื่องขยะ ของจังหวัดตามโครงการจังหวัดสะอาด

อบจ. ซึ่งดูแลศูนย์กำจัดขยะและกำลังก่อสร้างเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

ท้องถิ่นจังหวัด ซึ่งควบคุมกำกับ อปท. และอุตสาหกรรมจังหวัด / ปศุสัตว์จังหวัด/ รพ./ รพ.สต./ ผู้นำชุมชน/ฯ

เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทาง/ มาตรการในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อทั้งจากคนและสัตว์

เพื่อนำเข้าพิจารณาใน อสจร. ต่อไป

- สนับสนุนให้ อปท.สมัครเข้ารับการประเมิน EHA ให้ครอบคลุมทุกแห่ง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- **ประธาน (ผวจ. หรือ รอง ผวจ.ที่ได้รับมอบหมาย) :**
หากให้ความสำคัญและเข้าใจปัญหา จะนำไปให้เกิดมติของการประชุมที่ชัดเจน และมีทิศทาง
- **ประเด็นการพิจารณา :** ต้องไม่มากเกินไป มีความชัดเจน
- **ข้อมูล :** ต้องมีข้อมูลสนับสนุนประเด็นการพิจารณาเพียงพออย่างรอบด้าน เพื่อให้เห็นปัญหาและนำไปสู่การพิจารณาสั่งการ
- **การติดตาม ประเมินผล :** เพื่อให้ทราบความคืบหน้าและปัญหาอุปสรรค
- **หน่วยงานสนับสนุน/ ผู้รู้ด้านกฎหมาย :** เพื่อตอบข้อซักถามที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านมา ได้รับการสนับสนุนจาก ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

THANK YOU